

Демонстрационный вариант
контрольно-измерительных материалов по родной (тувинской)
литературе на 2019 год

подготовлен государственным бюджетным научным учреждением
Министерства образования и науки Республики Тыва
“Институтом развития национальной школы”

Төрээн (тыва) чогаал эртемин өөрөнгенин билиин илередири-биле доозукчулар күрүне шылгалдазынга бижимел ажыл (чогаадыг) бижиир. 2017-2018 өөрөдилге чылында түңнел шылгалда чогаадыгны бижииринин 5 угланыышкыннары ажылдап кылдынган.

«Шынчы болгаш өскерликчи чорук».

«Тоомча чок болгаш сагыш човаачал аажы-чаң».

«Сорулгалар болгаш ону боттандырарының аргалары».

«Дидим болгаш кортук чорук».

«Кижини болгаш ниитилел».

Чогаадыгның темалары:

1-ги вариант

1. Алдан маадыр өгбелерниң күзел-соруу (60 маадырларның тура-халыышкынының 135 чыл оюнга тураскаадыг).
2. Ширижикти амгы үениң маадыры деп санап болур бе? (К-Э.К. Кудажы “Долуманың хуулгаазыны”).
3. Кандыг кижини дидим кижини дээрил?
4. Бодунга шынчы болуру деп чүл?
5. Ийи башкы – ийи аңгы аажы-чаң (К.Д.Чамыян “Ханы дазыл”).

2-ги вариант

1. “Койгун дег кортук, сааскан дег чалданыычал болбас” (В.Ш. Көк-оол “Самбажык” Самбажыктың омур-хевири).
2. “Мээң байым каас-коя хепте эвес” (С.Ө.Тамба “Мээң байым”).
3. Кижиниң хевирлеттинеринге кортук аажы-чаңның салдары.

4. Идгелдиг кижиги – кымыл ол?

5. Өг-бүлө болгаш ниитилел хоойлузу (өөренген, класстан дашкаар номчаан чогаалдарыңга даяныр).

3-кү вариант

1. “Боражык кортуктарның саныңга кирип чорбаан”. (О.К.Саган-оол “Деспестер”).

2. “Ээ-та, мөңгүн чүнү кылбас” (В.Ш. Көк-оол “Самбажык” болгаш өске-даа чогаалдарга даянып бижиир).

3. Кандыг кижиги аас-кежиктигил: дидим бе, кортук бе?

4. Шынчы аажы-чаңныг болурунуң үндезини чүдел?

5. Кандыг кижини “Сеткили бай” дээрил?

4-кү вариант

1. “Маадыр өлзе-даа, мактал ады өлбес” (1-2 чогаалдарга даянып бижиир).

2. Соктай сагыш човаачал маадыр бе? (Ш.М.Суваң “Азыранды”).

3. Мээң шынчы өңнүүм.

4. Амыдыралчы сорулга деп чүл?

5. “Харам билбес эки кижиги – чоннуң байлаа” (өөренген, кичээлден дашкаар номчаан чогаалдарыңга даяныр).

5-ки вариант

1. “Ада-чурттуң хосталгазы, арат чоннуң чыргалы дээш ...” (С.Б. Пюрбю “Тулчуушкунче” болгаш өске-даа чогаалдарга даяныр).

2. Сорулгаже чүткүл кижини аас-кежиктиг болдулар бе? (өөренген, кичээлден дашкаар номчаан чогаалдарыңга даяныр).

4. Алдар-ат бедик бе, арын-нүүр бедик бе? (1-2 чогаалдарыңга даянып бижиир).

5. Кандыг кижини саттыныкчы дээрил?